

Вандін Євгеній Валерійович,

здобувач наукової лабораторії з проблем протидії злочинності навчально-наукового інституту № 1 Національна академія внутрішніх справ, кандидат юридичних наук

КОРУПЦІЙНІ РИЗИКИ ПІЛ ЧАС РЕАЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ УПОВНОВАЖЕНИМ ПІДРОЗДІЛОМ (УПОВНОВАЖЕНОЮ ОСОБОЮ) З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ

Аналіз практики застосування антикорупційного законодавства засвідчує, що одним з дієвих механізмів запобігання та протидії корупції ї запровадження фінансового контролю, який передбачає процедуру подання, формування, зберігання, обробку, автоматизовану перевірку та опублікування результатів подання декларацій у Єдиному державному реєстрі декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (далі – ЄДРД). Частиною 6 статті 13-1 Закону України «Про запобігання корупції» [1] та низкою нормативно-правових актів Національного агентства з питань запобігання корупції [2-5] (далі – НАЗК) до основних завдань уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції віднесено перевірку факту подання суб'єктами декларування декларацій та повідомлення НАЗК про випадки неподання чи несвоєчасного подання таких декларацій у визначеному відповідно до вказаного вище Закону порядку.

Зокрема, уповноважені підрозділи (уповноважені особи) з питань запобігання та виявлення корупції повинні контролювати своєчасність подання декларації «кандидата на посаду», щорічних декларацій, декларації «перед звільненням» та щорічної декларації з позначкою «я припинив(ла) виконувати функції держави або органу місцевого самоврядування (після звільнення)». *Визначимо деякі корупційні ризики, які можуть виникати у разі встановлення випадків неподання декларації «перед звільненням» та щорічної декларації з позначкою «я припинив(ла) виконувати функції держави або органу місцевого самоврядування (після звільнення)».*

Для початку зазначимо, що декларація особи, яка припиняє діяльність (декларація «перед звільненням») подається відповідно до абзацу 1 частини 2 ст. 45 Закону України «Про запобігання корупції» не пізніше 30 календарних днів з дня припинення діяльності [1]. Корупційні ризики розпочинаються з моменту, коли особа несвоєчасно подала декларацію, із запізненням наприклад, на 1-2 дні. Це пов'язано

з тим, що більшість осіб, які працюють в установі, не цікавляться точною датою звільнення працівника, і, відповідно, не можуть знати кінцевий термін подання декларації «перед звільненням». Вказане вказане дає можливість зловживати уповноваженим підрозділом (уповноваженою особою) з питань запобігання та виявлення корупції в частині інформування НАЗК про випадок несвоечасного подання декларації.

Наступним ризиком є відсутність контролю за повідомленнями, які надсилаються до НАЗК уповноваженим підрозділом (уповноваженою особою) з питань запобігання та виявлення корупції, про факт неподання чи несвоечасного подання декларації. Це пов'язано з тим, що такі повідомлення надсилає безпосередньо уповноважений підрозділ (уповноважена особа) з питань запобігання та виявлення корупції, у яких вони і реєструються. Вказане дає можливість зловживати вказаною процедурою та не повідомляти НАЗК про виявленні порушення фінансового контролю.

Справа у тому, що уповноважений підрозділ (уповноважена особа) з питань запобігання та виявлення корупції зобов'язана направити до НАЗК встановленого НАЗК зразку повідомлення засобами поштового зв'язку (рекомендованим листом із повідомленням про вручення). Зазначене повідомлення заповнюється за кожним окремим фактом неподання або несвоечасного подання декларації [5].

Але якщо уповноважений підрозділ (уповноважена особа) з питань запобігання та виявлення корупції направляє до НАЗК одноразово значну кількість окремих повідомлень, які зареєстровані у його спеціальному журналі вихідної кореспонденції, одне або декілька повідомлень просто можуть бути не відправлені до НАЗК, хоча вони будуть мати свій вихідний номер. У зв'язку з викладеним пропонується абзац третій пункту 6 Порядку перевірки факту подання суб'єктами декларування декларацій відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» та повідомлення Національного агентства з питань запобігання корупції про випадки неподання чи несвоечасного подання таких декларацій, затвердженого наказом НАЗК від 20 серпня 2021 року № 539/21 [5], доповнити наступним реченням:

«У разі направлення двох і більше повідомлень – обов'язково складається їх опис.».

Список використаних джерел

1. Про запобігання корупції : Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1700-VII. URL:<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>

2. Порядок формування, ведення та оприлюднення (надання) інформації Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування: рішення Національного агентства з питань запобігання корупції від 10 червня 2016 р. № 3. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0959-16#n16>.

3. Порядок проведення контролю та повної перевірки декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування: наказ Національного агентства з питань запобігання корупції 15 квітня 2020 р. № 144/20. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0362-20#Text>.

4. Щодо застосування окремих положень Закону України «Про запобігання корупції» стосовно заходів фінансового контролю: роз'яснення Національного агентства з питань запобігання корупції від 13 лютого 2020 р. № 1. URL: <https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2020/02/Rozyasnennya-2020-finish-12.02.2020.pdf>.

5. Порядок перевірки факту подання суб'єктами декларування декларацій відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» та повідомлення Національного агентства з питань запобігання корупції про випадки неподання чи несвоєчасного подання таких декларацій: наказ Національного агентства з питань запобігання корупції від 20 серпня 2021 № 539/21. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1303-21#n7>

Вовчок Роман Юрійович

аспірант наукової лабораторії з проблем протидії злочинності Навчально-наукового інституту №1 Національної академії внутрішніх справ

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ СУБ'ЄКТІВ
ЗАЛУЧЕННЯ ДО КОНФІДЕНЦІЙНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА
ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ КОРУПЦІЙНИХ ЗЛОЧИНІВ**

Конфіденційне співробітництво - це специфічний порядок негласних взаємовідносин між спеціальними та уповноваженими на те суб'єктами із повнолітньою дієздатною особою на засадах добровільності та конспіративності, проте, його поняття, підстави і порядок застосування, процесуальна форма залучення осіб до конфіденційного співробітництва та уповноважені на це суб'єкти у Кримінальному процесуальному кодексі України не визначені, а в статті 11 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» передбачено, що співробітництво осіб із оперативним підрозділом